

Stadslandbouw in majeur

Het perspectief voor stadslandbouw lijkt met de crisis nog beter geworden. Braakliggende terreinen en lege kantoorpanden krijgen een tijdelijke landbouwbestemming. Stadslandbouw brengt voedselproductie dicht bij de consument.

‘Het gaat om beleving’

Teelt van groenten op een dakterras of een open stadsboerderij. Het groen onderwijs heeft belangstelling voor dit fenomeen. In de stadslandbouw gaat het niet zozeer om productiviteit van braakliggende terreinen of leegstaande kantoorpanden, maar om de stadsbewoner meer gevoel voor de voeding te geven.

“De consument vraagt ernaar”, zegt Pieter van der Werff, directeur cursus en contract bij AOC Friesland. Hij heeft met de gemeente Leeuwarden gesproken over de koppeling van initiatieven op het gebied van stadslandbouw bij AOC Friesland. “Ik zal niet zeggen dat we een soort kenniscentrum worden, maar we gaan wel kijken waar vraag is en wie welke kennis heeft.”

Het land(t)

Urban agriculture heet het in de VS. Dat past mooi in het onderwijspalet van Lentiz LIFE College. De school in Schiedam heeft ook Urban trade en Urban design. Er is een samenwerking met twee Rotterdamse stadslandbouwers in de maak, vertelt directeur Paul Lakens. “Want behalve kippen, vissen, groente en fruit, is er een educatief en sociaal aspect aan stadslandbouw. Het is leuk voor zowel vmbo’ers als mbo’ers om er iets mee te doen.”

Dat is lang niet het enige raakpunt van groen onderwijs met stadslandbouw. Binnen multifunctionele landbouw is er aandacht voor stadslandbouw en CAH Almere stelde in 2010 een lector aan – Gaston Remmers – die zich bezighoudt met ‘eco-effectief’ ondernemen in een stedelijke omgeving en ook de stadslandbouw in Almere. Hoe kun je op de rand van stad en platteland functies als voedselproductie, omgevingsbeheer en wonen met elkaar verbinden? ‘Het land(t) in de stad’, zo heette zijn inaugurele rede. Binnen het GKC Programma Natuur en Land-

schap is er aandacht voor stadslandbouw en Wageningen University voert projecten uit en doet onderzoek. Ze hebben ook een brochure uitgebracht, te downloaden op www.urban-agriculture.wur.nl.

Interesse wekken

Bij AOC Friesland startte in 2009 een Kigo-project over de stadsboer. Ze organiseren nu regelmatig ‘groene zaterdagen’, vertelt Van der Werff. Mbo-leerlingen geven dan workshops over moestuinen of bloemschikken voor belangstellenden in de stad. Het aoc is ook betrokken bij de tentoonstelling ‘Groen Geluk, van lusthof tot volkstuin’ in museum De Princessehof. “Het gaat niet om productie, maar om beleving.”

Het groen onderwijs heeft ook belangstelling voor het onderwerp stadslandbouw omdat het een rol kan spelen in de toestroom van leerlingen. Het biedt een kans om stadskinderen te interesseren voor voedsel, leefbaarheid en duurzaamheid. Dat laatste kan een thema zijn: de Groene Campus Helmond, finalist van de

Groene urgentie 2012 (prijsvraag voor duurzame initiatieven) stelde voor om stadslandbouw op het dak van de school te realiseren.

Paradoxaal

Voedselproductie kan op het dak, maar ook in de volkstuin. Een boerderij aan de rand van de stad die de deuren opent. Individuele of gezamenlijke projecten uit de wijk, met fruitbomen, scharrelkippen, rabarber, combinaties met zorg, educatie en recreatie. Dat is allemaal stadslandbouw. ‘Met stadslandbouw verbeter je de leefbaarheid van de stad’, zegt Christan Zalm, landschapsarchitect in Almere in de Stadslandbouw gids. Want stadsbewoners raken met stadslandbouw meer betrokken bij hun fysieke en sociale omgeving.

Het is misschien paradoxaal dat terwijl er minder boeren komen, er meer stadsboeren ontstaan. Dat gaat echter niet vanzelf. Afhankelijk van het initiatief is steun van de gemeente nodig, ondernemerschap, ruimte en een goed plan. Plus kennis. (tvdb) ■

FOTO TON VAN DEN BORN